

Národný projekt
Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti
v zariadeniach

Operačný program:	Ľudské zdroje
Žiadateľ:	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
Celkové oprávnené výdavky projektu:	6 033 604,87 €
Požadovaná výška NFP:	5 964 744,11 €

Miesto realizácie projektu		
Štát	Región(NUTS II):	Vyšší územný celok(NUTS III):
SR	Bratislavský kraj Západné Slovensko Stredné Slovensko Východné Slovensko	Bratislavský kraj Trnavský kraj Trenčiansky kraj Nitriansky kraj Banskobystrický kraj Žilinský kraj Prešovský kraj Košický kraj

Stručný popis projektu
<p>Hlavným cieľom Národného projektu Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti v zariadeniach (ďalej len „NP DEI NS v zariadeniach“) je zavedenie štrukturálnych a inovatívnych zmien v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej aj „zariadenia SPODaSK“) a posun v procese transformácie a deinštitucionalizácie starostlivosti o dieťa a to najmä podporením kvalitatívneho a kvantitatívneho posilnenia práce s rodinou dieťaťa za účelom predchádzania nariadenia ústavnej starostlivosti prostredníctvom:</p> <ol style="list-style-type: none"> rozvoja vybraných opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej aj „opatrenia SPODaSK“) v zariadeniach SPODaSK, rozvoja celoživotného vzdelávania zamestnancov detských domovov (ďalej aj „DeD“) a krízových stredísk (ďalej aj „KS“), tvorby odborných tímov a výkonu odborných činností, programov a aktivít zameraných na klientov v procese deinštitucionalizácie. <p>Projekt bude realizovaný prostredníctvom hlavnej aktivity Podpora práce s dieťaťom a jeho rodinou, ktorá sa tematicky člení na nasledovné podaktivity:</p> <ol style="list-style-type: none"> Podpora programov a aktivít zameraných na prácu s dieťaťom a jeho rodinou; Práca s dieťaťom a jeho rodinou v profesionálnej rodine a prirodzenom prostredí dieťaťa Tvorba a implementácia programov pre prácu s deťmi umiestnenými v DeD a KS na základe výchovného opatrenia. Aktualizácia a implementácia transformačných plánov DeD a KS. Aplikácia príručky o transkulturnom prístupe. Podpora osvedy, informačných kampaní a výmeny skúseností s cieľom poskytnúť širšej verejnosti informácie o transformácii a deinštitucionalizácii; Evaluácia <p>Cieľovými skupinami projektu sú v zmysle OP EZ:</p> <ul style="list-style-type: none"> deti, plnoleté fyzické osoby a rodiny, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, subjekty vykonávajúce opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, zamestnanci vykonávajúci politiky a opatrenia v oblasti sociálneho začlenenia vo verejnom aj v neverejnom sektore. <p>Národný projekt je realizovaný na celom území SR. Výdavky sú medzi viac rozvinutým regiónom (VRR) a menej rozvinutým regiónom (MRR) rozdelené na základe skutočných</p>

plánovaných výdavkov a princípu pro rata.

Pre účely monitorovania boli vybrané nasledovné merateľné ukazovatele projektu:

Počet podporených kapacít nových, inovatívnych služieb alebo opatrení na komunitnej úrovni, v domácom prostredí, otvorenom prostredí alebo náhradnom prostredí 6 mesiacov po ukončení projektu

Počet podporovaných kapacít nových, inovatívnych služieb alebo opatrení na komunitnej úrovni, v domácom prostredí, otvorenom prostredí alebo náhradnom prostredí

Počet projektov zameraných na verejné správy alebo sociálne služby na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni.

Uvedené merateľné ukazovatele sa zrkadlovo použijú pre obe kategórie regiónov.

Národný projekt vzhľadom na jeho vecné zameranie, charakter aktivít a geografický záber rieši oblasť podpory transformácie a deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti v zariadeniach SPODaSK komplexne a systémovo.

Popis východiskovej situácie

Slovenská republika sa v Stratégii deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike prihlásila k prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť. Inštitúcie boli v minulosti považované za najlepší spôsob starostlivosti o deti a dospelých s rôznymi potrebami. Slovenské aj medzinárodné skúsenosti dokazujú, že inštitucionálna starostlivosť neumožňuje takú kvalitu života ako kvalitné služby v komunite, navyše, inštitucionálna starostlivosť často znamená celoživotné sociálne vylúčenie a segregáciu. Okrem samotnej realizácie prechodu je potrebné posilniť systematické hodnotenie pokroku a efektívnosti prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť.

Slovenská republika je zmluvnou stranou významných medzinárodných dokumentov. Z pohľadu práv detí je základným dokumentom Dohovor o právach dieťaťa a jeho opčné protokoly. Podľa Dohovoru o právach dieťaťa má každé dieťa predovšetkým právo na rodinné zväzky (aby svoje detstvo prežilo v starostlivosti svojich vlastných rodičov). Podľa Smernice OSN o náhradnej rodinnej starostlivosti, by mali štáty rozvíjať a realizovať politiky orientované na rodinu, ktorých cieľom je podporovať a posilňovať schopnosť rodičov starať sa o svoje deti a vykonávať účinné opatrenia s cieľom predchádzať prípadom odlúčenia dieťaťa od jeho vlastnej rodiny. Opätovná integrácia dieťaťa do jeho rodiny by sa mala uskutočniť ako postupný a riadený proces spojený s následnými a podpornými opatreniami v závislosti na veku dieťaťa, jeho potrebách, schopnostiach a príčine odlúčenia od rodiny.

Smernica OSN o náhradnej starostlivosti o deti je v časti náhradnej starostlivosti základným východiskom Stratégie deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike, ktorú schválila Vláda SR dňa 30.11.2011 uznesením č.761/2011 (ďalej len „Stratégia DI“).

Národná rada Slovenskej republiky schválila (Uznesením č. 1846 zo dňa 26.06.2015) novelu zákona (platná a účinná od 01.01.2016), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, vrátane zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane deti a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon č. 305/2005 Z. z.“). Predmetom novely je okrem iného posilnenie práce s pôvodnou rodinou, posilnenie výchovných opatrení a špecifikovanie pravidiel pre ústavnú starostlivosť ako najkrajšieho riešenia. V zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. je DeD prostredie utvorené na účely vykonávania rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, predbežného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia. DeD dočasne nahrádza dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie.

V krízovom stredisku sa vykonávajú opatrenia podľa toho istého zákona ak sa dieťa, rodina alebo plnoletá fyzická osoba nachádza v krízovej životnej situácii.

Špecifickým cieľom Stratégie v oblasti náhradnej starostlivosti je zníženie priemernej dĺžky pobytu detí v DeD a KS, okrem iného aj utvorením podmienok pre sanáciu ohrozujúceho rodinného prostredia. Klinické skúsenosti ukazujú, že aj hrubo zanedbávané dieťa túži po svojich rodičoch a chce svoj „domov“. Rozvíjanie existujúcich vzťahov medzi rodičmi a dieťaťom a podpora kompetentného jednania rodičov v čase náhradnej starostlivosti dieťaťa v DeD a KS je dlhodobou najlepšou cestou k ochrane práv detí dočasne umiestnených do náhradnej starostlivosti. Deinštitucionalizáciou detských domovov a podporou profesionálnych rodín ako formy humanizácie výkonu opatrení SPODaSK dochádza k uľahčeniu plnenia účelu náhradnej starostlivosti.

Na účely naplnenia Stratégie DI je rozhodujúcim dokumentom Konceptia zabezpečovania výkonu súdnych rozhodnutí v zariadeniach SPODaSK na roky 2016 – 2020 - Plán transformácie a deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti (ďalej len „Konceptia DI NS“), ktorú vypracovalo Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „ÚPSVR“) a schválilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVR SR“). Konceptia DI NS v plnej miere rešpektuje základné princípy vyššie uvedených dokumentov.

Prostredníctvom NP Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti (ďalej len „NP DEI I“), ktorý bol implementovaný ÚPSVR v rámci OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia boli zrealizované aktivity pre zamestnancov DeD a KS so zameraním na podporu individuálneho prístupu pri práci s klientom, zvyšovanie odborných kompetencií v oblasti využívania terapeutických prvkov pri práci s dieťaťom, v oblasti diagnostiky a boli podporené v spolupráci so zahraničnými expertmi procesy deinštitucionalizácie – prostredníctvom tvorby a implementácie transformačných plánov. Rovnako boli posilnené kvantitatívne i kvalitatívne odborné tímy DeD, ktoré poskytujú starostlivosť profesionálnym rodinám. Boli vytvorené Centrá podpory profesionálnych rodičov, ktoré sú organizačnou súčasťou 23 detských domovov a bol vykonaný procesný audit zavádzania Centier podpory profesionálnych rodičov.

Ambíciou NP DEI NS v zariadeniach je implementovať inovatívne postupy pre prácu s dieťaťom a jeho rodinou, ktoré boli vytvorené v rámci NP DEI I a to najmä:

- Inovatívny model manažmentu sanácie rodiny
- Príručka o transkultúrnom prístupe

Cieľovou skupinou projektu sú v zmysle Operačného programu Ľudské zdroje:

- deti a plnoleté fyzické osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia SPODaSK,
- subjekty vykonávajúce opatrenia SPODaSK,
- zamestnanci vykonávajúci politiky a opatrenia v oblasti sociálneho začlenenia vo verejnom aj v neverejnom sektore.

Pre napĺňanie cieľov a priorít Konceptie DI je podstatné využiť možnosti uchádzať sa o finančné prostriedky pre DeD a KS aj z doplnkových zdrojov EÚ a vytvoriť podmienky na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP) Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR s cieľom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie zariadení na výkon opatrení SPODaSK, čím sa zabezpečovanie výkonu súdnych rozhodnutí v DeD a KS viac priblíži na komunitnú úroveň.

Spôsob realizácie aktivít projektu

NP bude realizovať UPSVR v spolupráci s partnermi - zariadeniami DeD a KS.

ÚPSVR bude zabezpečovať najmä tieto činnosti v rámci realizácie NP DEI NS v zariadeniach:

- riadenie projektu tak, aby bolo v súlade so zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku na realizáciu NP uzatvorenej medzi riadiacim orgánom a ústredím, ako aj v súlade s príslušnými právnymi predpismi SR a Európskej únie (ďalej len „EÚ“),
- metodické usmerňovanie DeD a KS, verejné obstarávanie, nákup tovaru a služieb od vybraných dodávateľov v rámci verejného obstarávania,
- publicitu a informovanosť o NP v súlade s Manuálom pre informovanie a komunikáciu pre prijímateľov OP IZ v rámci Európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „EŠIF“).

Rámcové úlohy partnerov – zariadení DeD a KS sú nasledovné:

- aktívne participovať na napĺňaní, realizácii a implementácii aktivít NP
- spolupracovať pri vypracovávaní monitorovacích správ o stave realizácie NP
- poskytovať priebežné a záverečné správy v rámci externej evaluácie

Projekt bude realizovaný prostredníctvom hlavnej aktivity **Podpora práce s dieťaťom a jeho rodinou**, ktorá sa tematicky člení na sedem podaktivít. Realizáciu hlavnej aktivity projektu v súčinnosti so žiadateľom zabezpečia partneri NP - 99 DeD a KS (67 štátnych detských domovov, 18 neštátnych detských domovov a 14 krízových stredísk).

V rámci národného projektu sa pod pojmom podporená kapacita nových, inovatívnych služieb rozumie počet detí, pre ktoré boli, resp. sú vykonávané opatrenia SPODaSK v domácom prostredí, otvorenom prostredí alebo náhradnom prostredí.

Hodinou sa v rámci celého projektu rozumie 60 minút.

Názov hlavnej aktivity:

1. **Podpora práce s dieťaťom a jeho rodinou**

Hlavná aktivita sa bude realizovať prostredníctvom podaktivít:

1.1. Podpora programov a aktivít zameraných na prácu s dieťaťom a jeho rodinou

Hlavnými cieľmi podaktivity sú:

- podpora práce s dieťaťom a jeho rodinou v prirodzenom prostredí, v náhradnom prostredí,
- práca s dieťaťom umiestneným v zariadení,
- implementácia Inovatívneho modelu manažmentu sanácie rodiny (ďalej aj „IMMSR“).

Naplnenie týchto cieľov bude dosiahnuté prostredníctvom:

1. vytvorenia 99 nových pracovných miest v rámci multidisciplinárnych tímov v DeD a KS podľa potrieb zariadenia, ktoré je partnerom NP DEI NS v zariadeniach.

Novoprijatí zamestnanci zariadení budú pracovať s dieťaťom a jeho rodinou, o. i. prostredníctvom implementácie IMMSR.

Prostredníctvom uvedených zamestnancov tak bude vytvorený priestor pre poskytovanie potrebnej komplexnej starostlivosti o dieťa a jeho rodinu a podporený proces deinštitucionalizácie zariadení, ktorý zároveň podporuje proces deinštitucionalizácie systému náhradnej starostlivosti.

2. kvalitatívneho rastu uvedených zamestnancov prostredníctvom vzdelávania.

Zamestnanci DeD a KS, pracujúci s dieťaťom a jeho rodinou, tak budú v rámci tejto podaktivity kvantitatívne a kvalitatívne posilnení v práci s rodinou získanými novými zručnosťami. Zamestnancom DeD a KS bude poskytnuté vzdelanie so zameraním na prácu s rodinou ako celkom. Prostredníctvom zamestnancov – ako novoprijatých, tak aj pôvodných, ktorí sa zúčastnia vzdelávania, tak bude vytváraný priestor pre poskytovanie potrebnej komplexnej starostlivosti o dieťa a jeho rodinu. Spolu bude prijatých 56 sociálnych pracovníkov a 43 psychológov.

1.1.1 Aplikácia Inovatívneho modelu manažmentu sanácie rodiny¹ (ďalej „IMMSR“):

Na tvorbe Inovatívneho modelu sa podieľali vybraní experti z oblasti sanácie rodiny z mimovládnych inštitúcií, bol vytvorený a pilotne overený v rámci NP DEI I. Implementáciou IMMSR bude podporená práca s dieťaťom a jeho rodinou v prirodzenom prostredí, v náhradnom prostredí a dieťaťom umiestneným v DeD a KS a jeho rodinou tak v DeD a KS, ako aj v prirodzenom prostredí rodiny s využívaním vybraných nástrojov sociálnej práce;

a) Úvod do problematiky sanácie rodiny:

Oboznámenie sa so základnými metodickými nástrojmi pre prácu s rodinou, prehľad kompetencií, podpora udržania vzťahu medzi rodičom a dieťaťom po vyňatí, zisťovanie záujmu rodiny.

Vzdelávacieho procesu sa zúčastnia vybraní zamestnanci DeD a KS, prostredníctvom ktorých bude IMMSR implementovaný v zariadeniach a 13 zamestnancov UPSVR - vedúci pracovníci, metodici, koordinátori), t.j. spolu 711 účastníkov. Vzdelávanie bude realizované v rozsahu 2 dní (2x8 hodín).

b) Vybrané nástroje sanácie rodiny pre podporu práce s rodinou a posilnenie podpornej siete okolo ohrozenej rodiny prostredníctvom:

- prípadových konferencií
- rodinných konferencií (napr. SRK)
- podporu udržania vzťahu medzi rodičom a dieťaťom

Realizácia podpodaktivity: za každé DeD a KS sa programu zúčastnia zamestnanci priameho kontaktu (sociálny pracovník, vychovávateľ), 13 zamestnancov UPSVR (vedúci pracovníci, metodici, koordinátori), t.j. spolu 711 účastníkov, vzdelávanie bude v rozsahu 2 dni (2x8 hodín). Vzdelávanie zabezpečujú lektori (DoVP). Služby (strava + ubytovanie + prenájom) budú zabezpečené dodávateľsky.

1.1.2. Vzdelávanie novoprijatých zamestnancov zariadení v oblasti práce s dieťaťom a jeho rodinou:

a) Psychodiagnostika dieťaťa a členov jeho rodiny.

Cieľom vzdelávacieho programu je špecializované vzdelávanie v oblasti psychodiagnostiky dieťaťa a členov rodiny, vykonávanie psychologickéj práce s dieťaťom a jeho rodinou, aplikácia psychologických postupov a intervencie pri výkone opatrení SPODaSK v prirodzenom prostredí, v náhradnom rodinnom prostredí, v otvorenom prostredí a v prostredí utvorenom a usporiadanom na výkon opatrení SPODaSK v súlade s účelom výchovného opatrenia.

Absolventi vzdelávania budú vedieť využívať praktické nástroje psychologickéj

¹ http://www.upsvar.sk/buxus/docs/SSVaR/SPODaSK/Inovativny_model_manazmentu_sanacie_rodiny.pdf

diagnostiky rodiny, ktoré im pomôžu posúdiť vývojové krízy rodinného systému, copingové mechanizmy členov rodiny a dynamiku vzťahov v rodinnom systéme. Diagnostika bude zameraná na rodinný systém ako na celok a na detí ako na najohrozenejšiu skupinu.

Cieľom vzdelávania je zvýšiť profesionalitu výkonu opatrení SPODaSK pre cieľovú skupinu detí, plnoletých fyzických osôb a rodín.

Realizácia podpodaktivity: 43 novoprijatých psychológov. Plán vzdelávania je nastavený na 48 hodín, teda 3x2 dni po 8 hodín/denne pre každú skupinu, pričom jedna skupina musí pozostávať minimálne z 8 a maximálne 15 osôb. Vzdelávanie zabezpečujú lektori (DoVP). Služby (strava + ubytovanie + prenájom) budú zabezpečené dodávateľsky.

b) *Využitie projektívnej hry pri emočných poruchách*

Cieľom vzdelávania je využitie potenciálu psychologických teórií pre chápanie vývojovej psychopatológie a porozumenie detských hrových prejavov. Projektívna hra je nástrojom dostatočne citlivým, empatickým a zároveň umožňujúcim nadviazať bezpečný vzťah s dieťaťom a artikulovať svoje potreby aj neverbálne.

Vzdelávanie má špecifický charakter vzhľadom na cieľovú skupinu psychológov pracujúcich s deťmi v DeD a KS. Psychológ v DeD a KS je nútený využívať hru ako prostriedok komunikácie s dieťaťom, diagnostiky, nadväzovania a reparaovania väzieb z pôvodného prostredia. Hra s deťmi v DeD a KS má svoje špecifiká vzhľadom na výskyt traumy u detí a oslabenej schopnosti komunikácie.

Realizácia podpodaktivity: 43 novoprijatých psychológov. Plán vzdelávania je nastavený na 32 hodín, teda 2x2 dni po 8 hodín/denne pre každú skupinu, pričom jedna skupina musí pozostávať minimálne z 8 a maximálne 15 osôb. Zabezpečujú lektori (DoVP). Služby (strava + ubytovanie + prenájom) budú zabezpečené dodávateľsky.

c) *Vzdelávanie zamestnancov DeD a KS: Sociálna diagnostika*

Cieľom vzdelávacieho programu je zlepšiť zručnosti účastníkov vzdelávania v oblasti sociálnej diagnostiky. Sociálna diagnostika je posúdenie sociálnej situácie klienta (dieťaťa, rodiny), posúdenie kapacít, zdrojov a možností v kontexte jeho aktuálneho fungovania a sociálneho kontextu, vrátane posúdenia funkčnosti interpersonálnych vzťahov a schopnosti adaptácie, aktívnych potrieb vo vzťahu k sociálnemu fungovaniu a prognóze. Cieľom vzdelávania je zlepšiť zručnosti účastníkov v oblasti sociálnej diagnostiky.

Realizácia podpodaktivity: 56 novoprijatých sociálnych pracovníkov. Plán vzdelávania je nastavený na 24 hodín, teda 1x3 dni po 8 hodín/denne pre každú skupinu, pričom jedna skupina musí pozostávať minimálne z 8 a maximálne 16 osôb. Lektorské, služby (strava + ubytovanie + prenájom) budú zabezpečené dodávateľsky.

1.1.3. Vzdelávanie zamestnancov zariadení SPODaSK podľa ich zamerania a potrieb:

Počet členov v jednej skupine pre tieto vzdelávacie činnosti: 13-18 členov.

a) *Vzdelávanie so zameraním na sprevádzanie rodín v smútení a paliatívnu starostlivosť.*

Cieľom je odborne posilniť zamestnancov pracujúcich v samostatných

špecializovaných skupinách pre deti vyžadujúce nepretržitú ošetrovateľskú starostlivosť v oblasti paliatívnej starostlivosti. Cieľom je poskytovanie domácej starostlivosti nevyliciteľne chorým deťom, sprevádzanie rodín v smútení a poskytovanie odborného poradenstva deťom, príbuzným a blízkym osobám vrátane osôb, ktoré zabezpečujú starostlivosť o nevyliciteľne choré deti.

Realizácia podpodaktivity: vzdelávanie pre odborných zamestnancov špecializovaných samostatných skupín (zdravotné sestry) a zástupcov odborného tímu (špeciálny pedagóg, liečebný pedagóg, psychológ, sociálny pracovník) DeD, ktoré majú vo svojej starostlivosti deti s ťažkým zdravotným postihnutím a vyžadujú si nepretržitú ošetrovateľskú starostlivosť (17 štátnych DeD a 2 neštátne DeD – Detský domov Sv. Jozefa, Turzovka a Dom Charitas Sv. Jozefa, Spišská Nová Ves). Za každý detský domov s uvedenou cieľovou skupinou detí sa zúčastnia 3 zamestnanci (zdravotná sestra, odborný zamestnanec – špeciálny, liečebný pedagóg, psychológ, sociálny pracovník), t.j. 57 zamestnancov a 1 zamestnanec ÚPSVR – metodik pre ošetrovateľskú starostlivosť v DeD a KS vzdelávanie v rozsahu, t.j. 58 osôb v rozsahu 2 dni (1 deň = 8 hodín). Vzdelávanie zabezpečujú lektori (DoVP). Služby (strava + ubytovanie + prenájom) budú zabezpečené dodávateľsky.

b) Vzdelávanie so zameraním na finančnú gramotnosť a základnú právnu ochranu spotrebiteľa.

Uvedené vzdelávanie bude implementované prostredníctvom zamestnancov, ktorí ho absolvujú, najmä do plánov osamostatňovania sa a plánov pre prácu dieťaťom a jeho s rodinou. Cieľom je pripraviť mladých dospelých na odchod z detského domova, naučiť ich hospodárne narábať s financiami, no hlavne nedostávať sa do dlhov, resp. poznať základné mechanizmy oddlžovania sa, prípadne v rámci sanácie pomáhať rodine dieťaťa nachádzať mechanizmy pre oddlžovanie a zlepšenie finančnej situácie a zvyšovať základné právne povedomie.

Realizácia podpodaktivity: vzdelávanie absolvujú vychovávatelia, profesionálni rodičia a sociálni pracovníci. Za každý DeD a KS sa zúčastnia 3 zamestnanci z vyššie uvedenej skupiny zamestnancov DeD a KS a 13 zamestnancov UPSVR (vedúci pracovníci, metodici, koordinátori), t.j. 310

osôb, v rozsahu 3x2 dni (1 deň = 8 hodín). Vzdelávanie zabezpečujú lektori (DoVP). Služby (strava + ubytovanie + prenájom) budú zabezpečené dodávateľsky.

c) Vzdelávanie so zameraním na zisťovanie názoru dieťaťa

Vzdelávanie so zameraním na zisťovanie názoru dieťaťa má priamy súvis s dodržiavaním Dohovoru o právach dieťaťa a jeho článkom 12, podľa ktorého má dieťa právo vyjadriť slobodne svoj názor, jeho požiadavky majú byť brané do úvahy v každej záležitosti alebo postupe, ktoré sa ho týkajú. Vzdelávanie bude zamerané na postupy pri zisťovaní názoru dieťaťa tak, aby mohol byť zachovaný zároveň najlepší záujem dieťaťa primeranou zodpovednosťou za rozhodnutia a aby bol vypočutý názor dieťaťa bez vonkajších, či subjektívnych vplyvov zamestnancov zariadení.

Realizácia podpodaktivity: vzdelávanie absolvujú 2 zamestnanci každého DeD a KS, ktoré je partnerom (sociálny pracovník prípadne vychovávateľ) a 13 zamestnancov UPSVR (vedúci pracovníci, metodici, koordinátori), t.j. 211 osôb. Na základe predchádzajúcich skúseností so vzdelávaním s rovnakým cieľom pre

kolíznych opatrovníkov a na základe dobrej praxe bude vzdelávanie v rozsahu 2 + 2x3 dni, pričom posledné dva dni budú venované konzultácii zavádzaných naučených inovatívnych postupov, (1 deň = 8 hodín). Vzdelávanie zabezpečujú lektori (DoVP). Služby (strava + ubytovanie + prenájom) budú zabezpečené dodávateľsky.

1.1.4. Výskum so zameraním na fluktuáciu zamestnancov – zabezpečené dodávateľsky

Deinstitucionalizácia v zariadeniach nespočíva iba v priestorových úpravách, ale aj v podpore vzťahových väzieb detí a individuálnom prístupe, ktorý pri súčasnej fluktuácii zamestnancov DeD nie je možné zabezpečiť. V súčasnosti neexistuje mechanizmus, ktorý by zaznamenával systémovo fluktuáciu zamestnancov a jej príčiny. Táto podpodaktivita má prispieť k zlepšeniu podmienok zamestnancov, zisteniu miery fluktuácie zamestnancov a vytvoriť podmienky na zníženie fluktuácie. a vytvoriť tak predpoklad pre stabilné prostredie pre deti. Podpodaktivita sa bude dotýkať všetkých DeD v SR v zriaďovateľskej pôsobnosti UPSVR. Jej výsledkom budú aj navrhnuté možné riešenia, prípadne podklady pre legislatívne opatrenia.

Materiálno-technické a personálne zabezpečenie podaktivity 1.1

Podpodaktivita obsahuje posilnenie personálnych kapacít DeD a KS v počte 1 odborný pracovník na 1 zariadenie. Vzdelávacie činnosti budú zabezpečovať lektori, zamestnaní na dohody o vykonaní práce (DoVP) prostredníctvom UPSVR. Náklady na účastníkov vzdelávania (ubytovanie, stravovanie, cestovné, prenájom priestorov) budú zabezpečené dodávateľsky. Podpodaktivity 1.1.2 c) a 1.1.4 budú celé zabezpečené dodávateľsky. Za prijímanie nových personálnych kapacít sú zodpovední partneri projektu. Partneri takisto zabezpečujú účasť svojich zamestnancov na vzdelávacích aktivitách v rámci podaktivity.

1.2 Práca s dieťaťom a jeho rodinou v profesionálnej rodine a prirodzenom prostredí dieťaťa

V nadväznosti na NP XXIV, ktorý bol zameraný ako na prípravu, tak na výber profesionálnej rodiny (ďalej aj „PR“, tiež označenie profesionálneho rodiča), ale aj odborných zamestnancov na prácu s deťmi v PR a následnej nadväznosti na NP DEI I., kde bolo podporených a pilotne overených 23 Centier pre profesionálne rodiny a v tomto NP bude upriamovať pozornosť na prípravu a pripravenosť PR berúc ohľad na niekoľkoročné skúsenosti, dobrú prax a priamu pomoc PR. Prostredníctvom tejto podaktivity bude inovovaný program prípravy PR a zároveň bude vytvárať podmienky pre DeD a KS na zavádzanie efektívnej psychohygieny a prevencie burn-out syndrómu. Pre DeD a KS s najväčším počtom PR v kraji budú pilotne vytvorené pozície profesionálnych rodičov pre uľahčenie starostlivosti o deti v PR počas práceneschopnosti, nadmernej záťaže, dovolenky a rôznych krízových situácií. Zároveň bude možné vytvorenie bezpečného prostredia náhradnej stabilnej PR. Pracovné náplne a zaradenie budú vytvorené v rámci tejto podaktivity. Táto podaktivita vytvorí rovnako priestor pre psychohygienu a prevenciu syndrómu burn out.

Táto podaktivita sa delí na nasledovné podpodaktivity:

1.2.1. Rozšírenie a skvalitnenie programov pre prípravu PR

Cieľom je lepšia pripravenosť PR zvládať záťažové situácie spojené s vývinovým obdobím dieťaťa a špecifickými problémami v PR, (veľké súrodenecké skupiny, vysoký vek dieťaťa, traumatizované dieťa, udržiavanie biologických väzieb, deti s poruchami správania a pod.) ako aj inovácia niektorých postupov na základe

niekoľkoročných skúseností.

Realizácia podpodaktivity: pracovná skupina, ktorá bude zložená zo 16 členov: 2 vybraní zástupcovia za štátne DeD, 1 vybraný zástupca za neštátne DeD, 1 vybraný zástupca za KS, 3 vybraní zástupcovia za úrady PSVR, 3 vybraní PR, 1 vybraný zástupca za Referát poradensko-psychologických služieb, 2 vybraní zástupcovia akademickej obce (lektori), 1 vybraný zástupca za Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, 2 vybraní zástupcovia za UPSVR, stretnutia budú v rozsahu 72 hodín, teda 3x3 dni po 8 hodín/denne.

Výstupom troch 3-dňových stretnutí bude aktualizácia metód a aktivít, ktoré sú nevyhnutné pri príprave na profesionálne rodičovstvo, definovanie pracovných náplní, zaradenia a kvalifikačných predpokladov pre pozíciu vychovávateľov/PR, teoretické a praktické poznatky.

Služby (strava + ubytovanie + prenájom) budú zabezpečené dodávateľsky prostredníctvom VO.

1.2.2. Pilotné zavádzanie a overovanie „odľahčujúcej“ starostlivosti pre PR

Realizácia podpodaktivity: novoprijatý zamestnanec vychovávateľ/PR, ktorý bude túto starostlivosť naplňovať, bude zamestnancom zariadenia – jeho pracovné zaradenie a náplň práce, ako aj prínos a postupné zavádzanie bude úlohou pracovnej skupiny. Zavádzanie tejto pozície v zariadeniach SPODaSK sa v rámci NP pilotne overí v 35 zariadeniach SPODaSK (26 štátnych DeD, 7 neštátnych DeD s počtom profesionálnych rodičov nad 10 a v 2 KS s najvyšším počtom profesionálnych rodičov), t.j. 35 zamestnancov. Hlavnou úlohou vychovávateľa/PR bude zabezpečenie starostlivosti o dieťa, ktoré je umiestnené v PR počas dovolenky PR, práceneschopnosti PR a pod. V prípade, že nebude využiteľný pre PR bude pracovať na samostatnej skupine ako vychovávateľ.

1.2.3. Psychohygiena a prevencia syndrómu burn out pre PR

Realizácia podpodaktivity: V rámci trojdňového vzdelávania PR sú zabezpečované odborné prednášky, so zameraním na aktuálne potreby detí v PR. Aby PR mali možnosť nerušene sa vzdelávať, starostlivosť o deti v čase trvania podpodaktivity bude zabezpečená v DeD resp. KS. Prednášky a pobyt môžu absolvovať aj ostatní rodinní príslušníci PR.

V rámci podpodaktivity bude určený priestor na psychohygienu, je zabezpečená supervízia a voľnočasové aktivity pre podporu mäkkých zručností a diagnostiku vzťahov detí a PR v prirodzených podmienkach

Zabezpečenie: ubytovanie, strava, supervízor (6h), lektor (24 hod / 1 skupina). Zabezpečenie 2x nocľah a 3x celodenná strava pre 900 účastníkov (740 PR a 160 iných rodinných príslušníkov, ktorí budú mať záujem o účasť). Vzdelávanie zabezpečujú lektori (DoVP). Služby (strava + ubytovanie + prenájom) budú zabezpečené dodávateľsky.

Materiálno-technické a personálne zabezpečenie podaktivity 1.2

Pracovná skupina v rámci podpodaktivity 1.2.1 bude tvorená členmi bez nároku na honorár, okrem 2 lektorov z akademickej obce (DoVP). V rámci podpodaktivity 1.2.2 bude prijatých do pilotnej odľahčovacej starostlivosti 35 vychovávateľov. V rámci podpodaktivity 1.2.3 bude z hľadiska personálneho zabezpečenia potrebné zaangažovanie supervízora a lektora (DoVP). Účastníci podpodaktivity 1.2.3 ako aj členovia pracovnej skupiny (okrem lektorov) budú mať

dodávateľsky zabezpečené ubytovanie, stravovanie, cestovné a prenájom priestorov. Za realizáciu podpodaktivity 1.2.2 sú zodpovední partneri projektu. Partneri projektu zabezpečia účasť svojich zamestnancov na všetkých ostatných podpodaktivitách.

1.3.Tvorba a implementácia programov pre prácu s deťmi umiestnenými v DeD a KS na základe výchovného opatrenia.

Prostredníctvom tejto podaktivity budú vytvorené komplexné programy, ktoré budú odbornou podporou nových legislatívnych opatrení.

1.3.1 Vytváranie a inovácia programov výchovných opatrení

Cieľom podpodaktivity je predchádzanie nariadovaniu ústavnej starostlivosti vytvorením podmienok na systémovú zmenu fungovania zariadení prostredníctvom vytvorených výchovných programov (vypracovaných pracovnou skupinou), ktoré budú realizované v DeD a KS v závislosti od potrieb dieťaťa a jeho rodiny.

Bude vytvorená pracovná skupina, ktorá bude zložená z 11 členov: 1 vybraný zástupca KS, 2 vybraní zástupcovia za štátne DeD, 1 vybraný zástupca za neštátne DeD, 2 vybraní zástupcovia za UPSVR, 2 vybraní zástupcovia akademickej obce (lektori), 1 vybraný zástupca za MPSVR SR, 2 zástupcovia neziskových organizácií pracujúci (podľa priorít) na nepobytových formách výchovných opatrení. Stretnutia budú facilitované vybraným expertom (lektorom) v rozsahu 6x2 dni (pričom medzi druhým a posledným stretnutím bude odstup 6 mesiacov pre overovanie v praxi).

Implementáciu uvedených výchovných programov v DeD a KS zabezpečí ÚPSVR v rámci metodického usmerňovania DeD a KS. Súčasťou podpodaktivity je tlač 130 ks programov. Facilitovanie zabezpečujú lektori (DoVP). Služby (strava + ubytovanie + prenájom) budú zabezpečené dodávateľsky.

1.3.2 Vytváranie a inovácia programu podpory a rozvoja rodičovských zručností v podmienkach DeD a KS

Cieľom podpodaktivity je tvorba programu na podporu rodičovských zručností (vypracovaných pracovnou skupinou) za účelom predchádzania nariadeniu ústavnej starostlivosti a sanácie rodiny a profesijná podpora zamestnancov pracujúcich s maloletými matkami s deťmi v zariadeniach.

Bude vytvorená pracovná skupina pre tvorbu programu podpory a rozvoja rodičovských zručností, ktorá bude zložená z 13 členov: 4 odborníci z oblasti využívania programov rodičovských zručností, 1 vybraný zástupca KS, 2 vybraní zástupcovia za štátne DeD, 1 vybraný zástupca za neštátne DeD, 2 vybraní zástupcovia za UPSVR, 2 vybraní zástupcovia akademickej obce (lektori), 1 vybraný zástupca za MPSVR SR. Stretnutia budú facilitované vybraným expertom (lektorom) v rozsahu 4x2 dni (pričom medzi prvým a druhým stretnutím bude odstup 6 mesiacov pre overovanie v praxi).

Implementáciu uvedených výchovných programov v DeD a KS zabezpečí UPSVR v rámci metodického usmerňovania DeD a KS. Súčasťou podpodaktivity je tlač cca 130 ks programov. Facilitovanie zabezpečujú lektori (DoVP). Služby (strava + ubytovanie + prenájom) budú zabezpečené dodávateľsky.

Súčasťou podpodaktivity bude aj materiálno - technické zabezpečenie (rozšírenie existujúcich priestorov pre prácu s rodinou alebo vybavenie nových priestorov pre prácu s rodinou) v rámci podpory rozvoja rodičovských zručností v podmienkach DeD

a KS.

Materiálno-technické a personálne zabezpečenie podaktivity 1.3

Členovia pracovných skupín budú pracovať bez nároku na honorár okrem facilitátorov a lektorov z akademickej obce (DoVP). Ubytovanie, stravovanie, cestovné a prenájom priestorov pre členov pracovných skupín okrem lektorov budú zabezpečené dodávateľsky. Účasť svojich zamestnancov zabezpečia tiež partneri projektu.

1.4. Aktualizácia a implementácia transformačných plánov DeD a KS.

Podaktivita nadväzuje na predchádzajúci NP DEI I., počas realizácie ktorého si detské domovy vypracovali deinštitucionalizačné (transformačné) plány. Prostredníctvom tejto podaktivity budú tieto transformačné plány vyhodnotené a budú vytvorené inovatívne transformačné plány DeD a KS.

1.4.1 Zhodnotenie aktuálnej štruktúry transformačných plánov po formálnej i obsahovej stránke.

Vyhodnotenie zmien a vyhodnotenie odporúčaní pre implementáciu inovatívnych prvkov do transformačných plánov. Cieľom aktivity je dosiahnuť zvýšenie efektívnosti a účelnosti transformačných plánov zariadení v praxi prostredníctvom aktualizácie transformačných (DEI) plánov, implementácie inovatívnych prvkov. Uvedenej podpodaktivity sa zúčastnia všetci riaditelia (zástupcovia) všetkých partnerov - 99 DeD a KS, 13 zamestnancov UPSVR (vedúci pracovníci, metodici, koordinátori, t.j. 112 účastníkov v rozsahu 2x2 dni v rámci 6 regionálnych stretnutí.

1.4.2 Organizovanie odborných seminárov pre podporu deinštitucionalizácie v DeD a KS.

Uvedené semináre budú organizované pre zamestnancov DeD a KS, ktorých výkon práce priamo súvisí s tematickým zameraním semináru. Semináre budú zamerané na špecifické oblasti deinštitucionalizácie ako napríklad starostlivosť o deti s ťažkým zdravotným postihnutím, duševnými poruchami, poruchami správania a inými aktuálnymi témami (okruhy tém: Mapovanie, podpora a metódy alternatívnej a augmentatívnej komunikácie s osobami s kombinovaným zdravotným postihnutím, Základy individuálnej práce s osobami s kombinovaným zdravotným postihnutím a špecifické prístupy individuálneho plánovania, Podpora práce s deťmi s duševnými poruchami, Podpora procesu prechodu medzi detským domovom a následnými sociálnymi službami pre osoby s kombinovaným zdravotným postihnutím a s duševnými poruchami)

Tri semináre budú v rozsahu 1x2 dni za účasti riaditeľov (zástupcov) všetkých partnerov – 99 zariadení SPODaK, 13 zamestnancov UPSVR (vedúci pracovníci, metodici, koordinátori, odborných kapacít SR a zahraničia. Počet účastníkov v rámci jedného seminára bude cca 40.

1.4.3 Hodnotenie a monitoring transformačných plánov

Zabezpečené bude pomocou interných odborných kapacít. Pre účely evaluácie bude vytvorená pracovná skupina zložená zo 6 členov: (2 zamestnanci za štátne DeD, 2 zamestnanci za neštátne DeD, 1 zamestnanec za KS, 1 zamestnanec za UPSVR). V rámci SR bude vytvorených 6 pracovných skupín.

1.4.4 Záverečná prezentácia inovatívnych transformačných plánov.

Uvedenej podpodaktivity sa zúčastnia všetci riaditelia (zástupcovia) všetkých partnerov – 99 DeD a KS, 13 zamestnancov UPSVR (vedúci pracovníci, metodici, koordinátori, t.j. 112 účastníkov v rozsahu 1x3 dni v rámci 6 regionálnych stretnutí.

Služby (strava + ubytovanie + prenájom) budú zabezpečené dodávateľsky.

Materiálno-technické a personálne zabezpečenie podaktivity 1.4

Účastníci aktivít budú mať dodávateľsky zabezpečené ubytovanie, stravovanie, cestovné a prenájom priestorov. Všetkých činností v rámci tejto podaktivity sa budú aktívne zúčastňovať zástupcovia všetkých partnerov, ktorých účasť je nevyhnutná pre realizáciu podaktivity.

1.5. Aplikácia príručky o transkultúrnom prístupe.

Príručka o transkultúrnom prístupe bola vytvorená v rámci NP DEI I. v 07/2015 Centrom pre výskum etnicity a kultúry (CVEK), Bratislava.

Aplikácia príručky bude zabezpečená prostredníctvom tréningu v oblasti transkultúrneho prístupu. Tréning bude realizovaný za účelom vhodnej inovácie rôznych metód, techník a postupov pri práci s deťmi z rôznych prostredí prostredníctvom profesijného posilnenia zamestnancov DeD a KS v oblasti transkultúrneho prístupu z dôvodu pretrvávajúceho počtu ohrozených detí v rómskych komunitách identifikovaných v Atlase rómskych komunit a počtu detí umiestnených mimo rodičovskej starostlivosti z rómskych komunit.

Cieľom podaktivity je vhodným spôsobom inovovať rôzne metódy, techniky a postupy pri práci s deťmi z rôznych prostredí, prostredníctvom aplikácie príručky o transkultúrnom prístupe.

Tréning k transkultúrnemu prístupu je určený pre zamestnancov pracujúcich v samostatných skupinách, profesionálnych rodičov a odborných zamestnancov. Za každé zariadenie sa zúčastnia 2 zamestnanci: 1 vybraný zamestnanec odborného tímu DeD a KS (psychológ, sociálny pracovník, špeciálny/liečebný pedagóg) a jeden vybraný zamestnanec zo samostatnej skupiny, resp. profesionálnej rodiny z každého zariadenia SPODaSK a 13 zamestnancov UPSVR (vedúci pracovníci, metodici, koordinátori), t.j. 211 osôb v rozsahu 1x2 dni (1 deň = 8 hodín). Vzdelávanie zabezpečujú lektori (DoVP). Služby (strava + ubytovanie + prenájom) budú zabezpečené dodávateľsky.

Materiálno-technické a personálne zabezpečenie podaktivity 1.5

Vzdelávanie bude zabezpečené prostredníctvom lektorov (DoVP). Účastníci vzdelávania budú mať zabezpečené ubytovanie, stravovanie, cestovné a prenájom priestorov. Účasť svojich zamestnancov na podaktivite zabezpečujú partneri projektu.

1.6. Podpora osvetu, informačných kampaní a výmeny skúseností s cieľom poskytnúť širšej verejnosti informácie o transformácii a deinštitucionalizácii

a) Podaktivita zvyšuje informovanosť o transformácii a deinštitucionalizácii, oboznámi s príkladmi úspešného procesu deinštitucionalizácie a transformácie vybraných DeD a KS v SR a upozorní verejnosť na profesionálne rodičovstvo. Nástrojmi určenými na disemináciu informácií o deinštitucionalizácii a jej aspektoch budú najmä miestne médiá, keďže cieľovým územím pre podaktivitu majú byť najmä miestne komunity, v ktorých sa DeD a KS nachádzajú. Zariadenia môžu využiť miestne televízie, rádiá, miestnu tlač, prípadne môžu organizovať informačné podujatia.

b) V rámci Národného projektu NP DEI NS v zariadeniach sa zrealizujú 4 zahraničné pracovné cesty – stáže v trvaní 4 dni do krajín v rámci EÚ (výber krajín bude na základe dohody medzi MPSVR SR a UPSVR) pre 7 odborných zamestnancov: 1 zástupca MPSVR SR, 2 zástupcovia UPSVR, 2 zástupcovia za štátne DeD, 1 zástupca za neštátne DeD, 1 zástupca za KS. Cieľom zahraničných pracovných ciest bude výmena skúseností v oblasti deinštitucionalizácie a transformácie v oblasti náhradnej starostlivosti, príklady úspešného

procesu deinštitucionalizácie, príklady dobrej praxe. Výmena skúseností bude zameraná najmä na vytváranie podporných mechanizmov pre náhradné rodiny a metódy práce s biologickou rodinou.

Materiálno-technické a personálne zabezpečenie podaktivity 1.6

Účastníci zahraničných pracovných stáží budú mať zabezpečené ubytovanie, stravovanie a cestovné náklady. Disemináciu zabezpečujú partneri projektu. Vysielajú tiež svojich zamestnancov na zahraničné pracovné cesty.

1.7 Evaluácia

Evaluácia bude zameraná najmä na identifikáciu silných, slabých stránok NP DEI NS v zariadeniach a identifikáciu návrhov na jeho zlepšenie. Získané výstupy evaluácie sa využijú najmä pri príprave ďalších nadväzujúcich projektov.

Výstupy budú využité pre skvalitnenie práce, nastavenia nových prvkov v rámci metodologickej, koncepcnej činnosti zriaďovateľa smerom k zariadeniam SPODaSK.

Evaluácia NP DEI NS v zariadeniach bude prebiehať interne a externe od začiatku oprávneného obdobia a implementácie NP a bude zabezpečená počas celého obdobia trvania realizácie tohto národného projektu.

Interná evaluácia bude vykonávaná prostredníctvom ÚPSVR vo vnútri projektového tímu NP DEI NS v zariadeniach 1x za 6 mesiacov, súvisí s rozdelením úloh v tomto projekte a s pridelenou zodpovednosťou za plnenie úloh v rámci jednotlivých aktivít tohto projektu, v pravidelných časových intervaloch.

Externá evaluácia bude prebiehať zo strany partnerov prostredníctvom priebežných a záverečných správ, ktoré budú jednotliví partneri zasielať žiadateľovi v pravidelných časových intervaloch, a to minimálne 1 x ročne, prípadne podľa potreby.

Výstupom hlavnej aktivity bude nasledovné: Prostredníctvom NP budú podporené pracovné úväzky pre odborných pracovníkov v DeD a KS (podľa potreby zariadenia SPODaSK), ktorí budú podporovať implementáciu postupov a metodík vytvorených v rámci NP DEI NS I. Zároveň sa budú spolupodieľať na tvorbe a inovácii programov pre prácu s rodinou. Zamestnanci DeD a KS absolvujú vzdelávanie reflektujúce ich potreby. Plány transformácie a deinštitucionalizácie budú inovované a bude zabezpečená synergia s IROP a hlavná aktivita veľkou mierou prispeje k napĺňaniu koncepcií a stratégií na regionálnej a národnej úrovni, zohľadňujúc stanovené priority v oblastiach stratégie DI, Koncepcií DI NS a pod. Uvedené prispeje k vyššej profesionalizácii a jednotnému plánovaniu práce s dieťaťom a jeho rodinou všetkými podieľajúcimi sa subjektmi.

Informovanosť, publicita a podporné činnosti

Riadenie projektu

Realizácia aktivity je zabezpečovaná príslušným organizačným útvarom ÚPSVR v súlade s kompetenciami stanovenými organizačným poriadkom ÚPSVR a v súlade s rozpisom kompetencií, ktorý vypracováva Odbor koordinácie národných projektov sociálneho začleňovania a skvalitňovania služieb ÚPSVR. Sekcia riadenia ÚPSVR zabezpečuje celkové riadenie projektu, monitoring projektu, vrátane vypracovávaní monitorovacích správ a ďalších správ v zmysle požiadaviek RO. Riadenie bude zabezpečené personálnymi kapacitami ústredia, splňajúcimi odborné a kvalifikačné predpoklady na riadenie štrukturálnych fondov, ktoré zároveň disponujú skúsenosťami s prípravou a implementáciou národných projektov.

Sekcia sociálnych vecí a rodiny ÚPSVR zabezpečuje a kontroluje realizáciu aktivity projektu, ako aj realizáciu verejného obstarávania v spolupráci s odborom verejného obstarávania na Sekcii ekonomiky ÚPSVR.

Sekcia ekonomiky ÚPSVR zabezpečuje finančné riadenie projektu a zúčtovanie výdavkov. Riadenie projektu (vrátane publicity a informovanosti, a metodického riadenia projektu) bude zabezpečovať personál žiadateľa od 10/2017 do 08/2019 v súlade s usmerneniami RO (podrobný popis pracovných pozícií je uvedený v personálnej matici ŽoNFP a rozsah tovarov a služieb zabezpečovaných na publicitu a informovanosť je uvedený v samostatnej položke v podrobnom komentári k rozpočtu).

Mzdy zamestnancov riadenia projektu vychádzajú z politiky odmeňovania zamestnávateľa – aktuálnej mzdy na rovnakej/podobnej pozícii. Detailnejšie informácie sú súčasťou rozpočtu.

Publicita a informovanosť

Publicita a informovanosť bude zabezpečená počas celého obdobia trvania realizácie projektu a bude sa riadiť príslušnou dokumentáciou pre Operačný program Ľudské zdroje (ďalej len „OP ĽZ“).

Publicita projektu bude realizovaná prostredníctvom povinných a dobrovoľných komunikačných ciest, konkrétne cez informačné/propagačné materiály. Prostredníctvom nich bude prijímateľ informovať účastníkov projektu ako aj širokú verejnosť, že aktivita, ktorá sa realizuje v rámci projektu sa uskutočňuje vďaka pomoci EÚ, konkrétne vďaka prostriedkom poskytnutým z ESF. Plagáty budú obsahovať všetky potrebné informácie týkajúce sa spolufinancovania ESF, logo ESF, logo OP ĽZ

Pri implementácii projektu bude využitá možnosť uplatnenia paušálnej sadzby na ostatné výdavky v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1304/2013 z 17. decembra 2013 o Európskom sociálnom fonde a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1081/2006.

7.3 Situácia po realizácii projektu a udržateľnosť projektu

Realizáciou aktivít projektu bude vytvorený priestor pre kvalitnú, cielenú a komplexnú prácu s dieťaťom a jeho rodinou, v systéme SPODaSK.

Prostredníctvom implementácie projektu prispejeme najmä k:

- Predchádzaniu nariadovania ústavnej starostlivosti;
- Zvýšeniu percentuálneho pomeru detí mimo vlastnej rodiny umiestnených v náhradnom prostredí na komunitnej úrovni (vo formálnej starostlivosti príbuzných a blízkych, pestúnskej starostlivosti, predosvojiteľskej starostlivosti, v osobnej starostlivosti poručníka, v profesionálnych rodinách DeD a v samostatných skupinách v rodinných domoch/bytoch DeD) k deťom umiestneným v skupinách zariadení (v detských domovoch zriadených ako centrá detí, v domovoch sociálnych služieb, v reedukačných zariadeniach);
- Podpore procesu transformácie a deinštitucionalizácie DeD a KS, čo z pohľadu cieľovej skupiny – detí, poskytne priestor pre vytvorenie bezpečného a stáleho prostredia pre dieťa;
- Implementácii Inovatívneho modelu manažmentu sanácie rodiny v DeD a KS a tým nárastu počtu detí a rodín zapojených do sanačných programov a výchovných opatrení vykonávaných v prirodzenom rodinnom prostredí a zvýšeniu úspešnosti návratu detí do prirodzeného rodinného prostredia;
- Zjednoteniu systému práce s dieťaťom a jeho rodinou pred a po umiestnení dieťaťa do DeD a KS;
- Zabezpečeniu odbornej starostlivosti deťom, ktorým z hľadiska zdravotného stavu nie je možné zabezpečiť dlhodobú starostlivosť v prirodzenom rodinnom prostredí a náhradnom rodinnom prostredí;

- Posilneniu nových legislatívnych opatrení a to najmä výchovných opatrení v DeD a KS;
- Zefektívneniu programov a aktivít zameraných na prácu s rodinou dieťaťa;
- Skráteniu priemernej dĺžky pobytu detí umiestnených v DeD a KS;
- Aplikácii príručky o transkultúrnom prístupe do všetkých zariadení DeD a KS, ktoré budú partnermi projektu, čím bude vytvorený priestor pre individuálnu a cieleňú prácu s deťmi z rôznych prostredí.

V každom DeD a KS, ktoré bude partnerom v NP DEI NS v zariadeniach bude vytvorená pracovná pozícia sociálneho pracovníka alebo psychológa (podľa potrieb konkrétnych zariadení).

Očakávaným stavom realizácie aktivít projektu ja najmä kvalitatívne a kvantitatívne posilnenie práce s dieťaťom a rodinou dieťaťa za účelom podpory rodiny, prechádzania nariaďovania ústavnej starostlivosti a zavedenie takých štrukturálnych a inovatívnych zmien v zariadeniach SPODaSK, ktoré plne rešpektujú záujem dieťaťa a jeho potreby v súvislosti s posunom v procese transformácie a deinštitucionalizácie starostlivosti o dieťa a napomáhajú k vytváraniu stabilného bezpečného prostredia.

8. Popis cieľovej skupiny

V súlade s OP LZ cieľovými skupinami sú:

- deti a plnoleté fyzické osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- subjekty vykonávajúce opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- zamestnanci vykonávajúci politiky a opatrenia v oblasti sociálneho začlenenia vo verejnom aj v neverejnom sektore.

9. Harmonogram realizácie aktivít			
Celková dĺžka realizácie aktivít projektu (v mesiacoch):		23	
Hlavné aktivity projektu	Typ aktivity	Začiatok realizácie aktivity	Koniec realizácie aktivity
Podpora práce s dieťaťom a jeho rodinou	Deinštitucionalizácia existujúcich zariadení náhradnej starostlivosti (aktivity na zníženie negatívnych vplyvov inštitúcie na vývin dieťaťa v náhradnej starostlivosti napr. špecifické programy na sanáciu rodín, na predchádzanie a riešenie konfliktných situácií v rodine, na podporu kompletnosti opatrení vykonávaných v zariadení, na podporu interdisciplinárnej spolupráce na riešeniach a pod.)	10/2017	08/2019
Podporné aktivity			
Informovanosť, publicita a podporné činnosti		10/2017	08/2019